

Kronika 1979

OBSAH

5. divadelný festival vo Svidníku	2
165. výročie narodenia T.H. Ševčenka	3
Filmový festival pracujúcich, zima 1979	3
Oslavy 1. mája	4
32. ročník Pretekov mieru	4
XXV. slávnosti kultúry ukrajinských pracujúcich ČSSR vo Svidníku	4
35. výročie KDO	5
Rád Červenej hviezdy Dukelskému múzeu	5
Nový hotel odovzdaný do užívania	6
Poliklinika Juh	6
Počasie v roku 1979	6
Matričné záznamy	6

5. divadelný festival vo Svidníku

Pri príležitosti 34. výročia oslobodenia mesta i okresu Svidník sa uskutočnil aj jubilejný – 5. Svidnícky divadelný festival. Dňa 19. januára 1979 boli položené vence vďaka k pamätníku Sovietskej armády. Potom vo večerných hodinách sa uskutočnilo slávnostné zhromaždenie občanov mesta v Mestskej osvetovej besede. Zúčastnila sa na ňom delegácia OV KSS a ONV vedená vedúcim tajomníkom OV KSS Šimonom Kolcunom. Účastníci zhromaždenia medzi sebou srdečne privítali i delegáciu Zakarpatskej oblasti, ktorú viedol Alexander Turjanica. So slávnostným príhovorom vystúpila členka pléna Vsl. KV KSS a predsedníčka mestského výboru KSS Helena Masicová. Vystúpil i vedúci sovietskej delegácie Alexander Turjanica. Zo slávnostného zhromaždenia bola zaslaná zdravica sovietskemu ľudu. Potom vystúpilo hudobno-dramatické divadlo z Užhorodu s hrou Vasilja Vovčka „Vernyhory“. Patronát nad vystúpením mala Jednota Svidník. V ďalších dňoch vystúpili tieto súbory: 20.1.1979 Těšínske divadlo- poľská scéna – Český Tešín „Malý rytier a panny“ Patronát: Reštaurácie Svidník.

21.1.1979 Štátne divadlo Košice, Ján Solovič „Pozor na anjelov“ Patronát: Reštaurácie Svidník

22.1.1979 o 10:30 hod. Bábkové divadlo Košice Karel Brožek „Vojny turecké a iné“, Patronát: MsOB Svidník.

22.1.1979 o 19:00 hod. Divadlo Jonáša Záborského Prešov Grigorij Gorin „Muž, ktorý nikdy nesklamal“ Patronát: OÚNZ Svidník.

23.1.1979 Ukrajinské národné divadlo Prešov Rudi Strahl „Bláznivá vôňa čerstvého sena“ Patronát: SPP Svidník.

165. výročie narodenia T.H. Ševčenka.

Організаторами свята культури є Культурний союз українських трудящих ЧСР, нагороджений орденом Праці, Центральний комітет у Пряшеві, Східнословачький національний комітет у Кошицях, Окружний та міський національні комітети та ОК КСЧП у Свиднику.

Програма свята відбувалася від 13-го до 18-го червня 1978-го року. Її зміст був наступний: 13-го червня 1978 р - вівторок: Відкриття виставки української книжкової продукції ЧСР в Музею української культури у Свиднику. Тут були показані зразки художньої, наукової, педагогічної літератури яка була видана від 1945-го року ЦК КСЧП-ом та Словачьким педагогічним видавництвом - відділом української літератури у Пряшеві.

15-го червня 1978-го року відкриття виставки дитячих малюнків у Свидницькому Будинку культури, де було показано кращі зразки дитячих художніх творів.

Filmový festival pracujúcich, zima 1979

Protiváhou letných filmových festivalov, ktoré sa konajú na amfiteátri a filmy sú určené pre najširší okruh divákov filmy zimného festivalu sú ladené komerčne a určené pre náročného diváka. Boli premietnuté tieto filmy: český film „Panna a netvor“, španielsky film „In memoriam“, kubánsky film „Žena, muž a mesto“, taliansky film „Ctihodné mrtvoly“, slovenský film „Zlaté časy“ a sovietsky film „Transsibírsky expres“.

Oslavy 1. mája

Tradične oslavy 1. mája začínajú slávnostným budíčkom v miestnom rozhlase. Na priestranstve nástupišťa ČSAD pred 9-ou hodinou sa zhromaždili obyvatelia mesta i svidníckej časti okresu, ku ktorým prehovoril vedúci tajomník OV KSS. Na slávnostnej tribúne boli aj predstavitelia mesta a zaslúžilí členovia KSS. Prvomájový sprievod išiel od nástupišťa ČSAD cez mesto na amfiteáter. Pred Mestským osvetovým strediskom bola prehliadková tribúna, z ktorej na prvomájový sprievod prizerali vedúci predstavitelia okresu a mesta. V sprievode bolo viac ako osemdesiat ľudí a viac ako tridsať alegorických vozov. Po sprievode bol na amfiteátri kultúrny program.

32. ročník Pretekov mieru

Iba druhýkrát v histórii Pretekov mieru táto významná športová akcia sa uskutočňuje aj vo Svidníku. Pri príležitosti 35. výročia SNP a KDO zo Svidníka do Krinici v PĽR viedla šiesta etapa 32. výročia Pretekov mieru. Dňa 16. mája 1979 spred pomníka Sovietskej armády bol slávnostný štart a o 12 hod. a 40 min. bol ostrý štart pri ONV. Trať šiestej etapy viedla cez Ladomirovú, Hunkovce, Krajnú Poľanu, na Dukelský priesmyk, kde bola horská prémia. Mesto Svidník sa na toto veľkolepé športové podujatie dobre pripravilo. Mesto bolo slávnostne vyzdobené, ulice vyčistené a Svidničania, najmä motoristi boli disciplinovaní tak, že celá trať bola voľná a slúžila pre pretekárov.

Začiatkom júla predstaviteľ mesta, predseda MsNV Jozef Baslár a riaditeľ Technických služieb mesta Jozef Brudňak sa zúčastnili v Prahe záverečného vyhodnotenia Pretekov mieru, kde zároveň boli vyhlásené výsledky súťaže o najlepšie etapové a prejazdové mesto. V každej kategórii prejazdových miest Svidník obsadil druhé miesto. Prvé miesto získalo mesto Časlav. Podľa vyhlásenia Jozefa Baslára a Jozefa Brudňaka Svidník mohol mať aj prvé miesto nebyť toho, že dobrý dojem pokazil úsek cesty od reštaurácie Družba po strojárne, včítane odpadového kanála, ktorým tečie odpad z nemocnice. V budúcnosti sa počíta s rozšírením a úpravou chodníkov po ľavej strane hlavnej cesty z Dukly do mesta a s prikrytím odpadového kanála od reštaurácie Družba až po rieku Ladomirku.

XXV. slávností kultúry ukrajinských pracujúcich ČSSR vo Svidníku

Jubilejné XXV. slávností boli rozvrhnuté do šiestich dní: 12. júna o 14:00 hod. bolo otvorenie výstavy „SNP a KDO očami detí“ – detské výtvarné práce z Východoslovenského kraja a o 16:00 hod. bolo otvorenie časti vo Svidníku. Jedna sa o časť skanzenu, ktorý je toho času vo výstavbe a je v správe Múzea ukrajinskej kultúry vo Svidníku.

Streda 13. júna: otvorenie výstavy umeleckých diel ukrajinských výtvarníkov ČSSR, v Klube mladých.

Štvrtok 14. júna bolo otvorenie výstavy ručných prác „Krása života“ vo veľkej zasadačke ONV, kde boli vystavené najkrajšie ručné práce žien svidníckeho okresu.

Piatok 15. júna bolo otvorenie výstavky propagačných materiálov zo Svidníckych slávností a potom bol slávnostný koncert venovaný 35. výročiu SNP a KDO.

V sobotu 16. júna po doobedňajších skúškach účinkujúcich delegácie ministerstva kultúry, ktorú viedol Miroslav Válik, delegácia družobného okresu Litomieřice, delegácia družobnej Zakarpatskej oblasti a delegácia družobného mesta Rachovo zo ZSSR po položení vencov k pamätníku Československej ľudovej armády na Dukle a Sovietskej armády vo Svidníku zúčastnili sa prvého programu na amfiteátri pod názvom „Hrdinom SNP vďaka“.

V nedeľu 17. júna bolo slávnostné otvorenie XXV. slávnosti, na ktorom sa zúčastnil aj tajomník ÚV KSČ Ján Fojtík a generálny konzul ZSSR Nikolaj Gončarov. V hľadisku amfiteátra bolo viac ako päťdesiat tisíc divákov. Slávnosti začali programom „Venček družby“, v ktorom vystúpili súbor „Jasenka“ zo Vsetína, „Olza“ z Českého Těšína, súbor „Mladé srdcia“ z Bratislavy, súbor „Urpín“ z Banskej Bystrice, PULS z Prešova a umelecký hudobno-spevácko-tanečný súbor Lešukovského rajona Archangel'skej oblasti ako aj súbor „Lisorub“ z Rachova ZSSR, Zakarpatskej oblasti.

Program pod názvom „Kvety domova“ vysielala v priamom prenose aj Československá televízia a vystúpili v ňom súbory: ZDŠ Kamienska, spevácka skupina z Poráča, Folklórna skupina z Tichého Potoka, folklórna skupina z Krivan, tanečný súbor z II.-ej ZDŠ Svidník, tanečný súbor ZDŠ z Malcova, folklórny súbor z Čirču, folklórna skupina z Jakubian, súbor „Karpat'anin“ z Prešova, súbor z Kurova, folklórny súbor Gymnázia zo Svidníka, súbor „Kalina“ z Humenného, súbor „Chemlon“ z Humenného, súbor „Vihorlat“ zo Sniny, folklórny súbor „Barwinok“ z Kamiienky.

Záverečný program XXV. slávnosti bol pod názvom „Venček družby“, v ktorom vystúpili zahraničné a hosťujúce súbory.

35. výročie KDO

Celoštátnych osláv 35. výročia KDO sa zúčastnili mimo viac ako tridsať tisíc účastníkov z celého Východoslovenského kraja aj Jozef Lenárt, prvý tajomník ÚV KSS, Martin Dzur, minister národnej obrany ČSSR, námestník ministra obrany ZSSR Lemjon Kurkotkin – priamy účastník bojov o Dukelský priesmyk v roku 1944 a oficiálne delegácie kraja a okresu. Pri tejto príležitosti podpredseda ČSZTV a predseda Ústavného štábu Československej spartakiády 1980 Július Chvalný odštartoval spartakiádu turistickú štafetu Dukla – Bratislava – Praha. Štafeta prejde postupne všetkými krajinami republiky a prinesie na celoštátnu spartakiádu do Prahy prst' posvätej zeme z Dukly.

Rád Červenej hviezdy Dukelskému múzeu

Pri príležitosti 35. výročia KDO prezident ČSSR udelil vysoké štátne vyznamenanie rád Červenej hviezdy, ktoré dňa 6.10.1979 odovzdal Jozef Lenárt riaditeľovi Dukelského múzea Ivanovi Mindošovi. Medzi najvýznamnejšie exponáty k oslavám 35. výročia bojov o Duklu pribudol do parku bojovej družby, ktorý je vybudovaný na priestranstve okolo múzea legendárny gardový mínomet BM 13 známy pod názvom Kaťuša. Do fondu zbierok pribúdali aj dokumentárne filmy o bojoch na Dukle natočené frontovým kameramanom V. A. Smorodinom. Sú to dary Sovietskej armády mestu Svidník a Dukelskému múzeu.

Nový hotel odovzdaný do užívania

Pred oslavami 35. výročia KDO bol odovzdaný do užívania nový hotel kategórie B s kapacitou 270 lôžok, reštauráciou, kaviarňou, spoločenskými salónmi a snack barom. Tento hotel bol pomenovaný „Dukla“ a doterajší hotel „Dukla“ bol premenovaný na „Pobieda“.

Poliklinika Juh

Začiatkom roka pri novom hoteli bola odovzdaná do užívania sedempodlažná panelová budova, ktorá pôvodne mala slúžiť ako slobodáreň, avšak v snahe riešiť problémy zdravotníctva boli sem nasťahované ambulantné zdravotnícke služby, tri obvodné zdravotné strediská a okresná hygienická stanica. V prízemí budovy je umiestnená nová lekáreň. Slobodáreň ostala len v dvoch poschodiach a slúži pre pracovníkov zdravotníctva.

Počasié v roku 1979

Zima na prelome rokov 1978-1979 vyznačovala sa tuhými mrazmi. To malo dopad najmä na nedostatok elektrickej energie, keďže bol vyhlásený 15. regulačný stupeň. V OZKN i v SPP museli vypínať elektrický prúd v určených hodinách, čo sa odzrkadľovalo vo výrobe. Obyvatelia mesta nedostatok elektriny nepociťovali. Bolo však obmedzené vysielanie televízie. Nedostatok uhlia v elektrárnach medzi obyvateľstvom vyvolal paniku a najmä občania čo majú v svojich domoch ústredné kúrenie začali na uhoľných skladoch objednávať prehnané množstvo uhlia. Pre maloodberateľov však uhoľné sklady zabezpečili dostatok paliva.

20. augusta 1979 na hornom toku Ondavy bola prietrž mračien a voda zaplavila niekoľko domov v obci Nižný Mirošov a Vyšný Orlík. Vo Svidníku sa prietrž mračien prejavila stúpnutím hladiny rieky Ondava a zaplavila sklady OZKN a prízemné časti budov internátov v blízkosti rieky Ondavy. Obete na ľudských životoch neboli žiadne.

Matričné záznamy

Počet obyvateľov v meste k 31.12.1979: 7 080
 Narodení: celkom: 252, chlapci: 116, dievčatá: 136
 Zomreli: celkom: 38, muži: 21, ženy: 17
 Sobáše: 38, rozvody: 10
 Základnú školu v školskom roku 1978-79 ukončilo:
 na I. ZDŠ 78 žiakov,
 na II. ZDŠ 87 žiakov,
 Spolu: 165 žiakov.
 V školskom roku 1979/80 do ZDŠ – do 1. ročníka nastúpilo:
 na I. ZDŠ 93 žiakov
 na II. ZDŠ 100 žiakov
 Spolu: 193 žiakov.